

Przegląd ważniejszych wydarzeń (15 lutego–15 marca 2009 r.)

16–20.02. W Krakowie odbyła się XVIII Szkoła Eksploatacji Podziemnej, organizowana przez Instytut Gospodarki Surowcami Mineralnymi i Energią Polskiej Akademii Nauk. Wszelkie informacje o tegorocznej i poprzednich szkołach znajdują się w internecie na stronie www.szkola.min-pan.krakow.pl.

17.02. W Warszawie odbyła się konferencja prasowa pt. *Do czego zobowiązują nas plany gospodarowania wodami?*, zorganizowana przez Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej. Gospodarzami konferencji byli Andrzej Sadurski — prezes KZGW i Iwona Koza — jego zastępca. W trakcie spotkania poruszono tematykę wpływu planów gospodarowania wodami na każdego obywatela oraz ograniczeń, z którymi trzeba będzie się zmierzyć po ich wprowadzeniu. Omówiono również rolę konsultacji społecznych w całym procesie opracowywania planów gospodarowania wodami oraz narzędzi w nim wykorzystanych.

19.02. Przy Prezydencie RP powstała Rada do Spraw Edukacji i Badań Naukowych. W skład rady powołani zostali: przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich — prof. Tadeusz Luty; rektor UW — prof. Katarzyna Chałasińska-Macukow; rektor UJ — prof. Karol Musioł; rektor SGGW — prof. Tomasz Borecki; rektor SGH — prof. Adam Budnikowski; rektor UAM — prof. Stanisław Lorenc; rektor KUL — ks. prof. Stanisław Wilk; rektor Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Zarządzania im. L. Koźmińskiego — prof. Andrzej Koźmiński; prezes Polskiej Akademii Umiejętności — prof. Andrzej Białas; rektor SWP — prof. Andrzej Elias; przewodniczący Rady Głównej Szkolnictwa Wyższego — prof. Jerzy Błażejowski; przewodniczący Rady Nauki i Szkolnictwa Wyższego — prof. Michał Szulczewski; rektor Collegium Civitas —

prof. Edmund Wnuk-Lipiński i prezes PAN — prof. Michał Kleiber.

21.02. Premier Donald Tusk powołał na stanowisko prezesa Państwowej Agencji Atomistyki profesora Michała Waligórskiego. Nominację nowemu prezesowi wręczył w Ministerstwie Środowiska podsekretarz stanu, główny geolog kraju dr Henryk Jacek Jezierski. Michał Waligórski, światowej sławy specjalista w dziedzinie fizyki jądrowej, zastąpił na tym stanowisku wieloletniego prezesa PAA, profesora Jerzego Niewodniczańskiego, w związku z jego przejściem na emeryturę.

23.02. W Krakowie odbyła się konferencja naukowo-techniczna pt. *Polityka energetyczna Polski do roku 2030 w sektorze gazowniczym i naftowym*, zorganizowana przez Akademię Górniczo-Hutniczą i Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA pod patronatem wicepremiera, ministra gospodarki Waldemara Pawlaka. Konferencja poświęcona była analizie przedsięwzięć związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego, głównie ciągłości i pewności dostaw gazu z zasobów krajowych oraz ze źródeł zagranicznych. Przedstawiono i omówiono zagadnienia możliwości zwiększenia wydobycia krajowego poprzez zwiększenie nakładów na poszukiwanie, rozwiercanie oraz zagospodarowanie złóż gazu i ropy naftowej na Niżu Polskim oraz Zasadlisku Przedkarpackim. Dyskutowano także istotne zagadnienia zwiększenia pojemności magazynowych gazu ziemnego w kawernach solnych, wyeksploatowanych złóżach gazu ziemnego i ropy oraz w warstwach wodonośnych. Przedstawiono zamierzenia inwestycyjne (gazoport) w zakresie importu gazu skroplonego (LNG) oraz rozbudowy przesyłowego systemu gazowniczego. Konferencja obejmowała również

zagadnienia związane z poszukiwaniami, dokumentacją i eksploatacją morską (*off-shore*) złóż ropy naftowej i gazu w polskiej strefie Morza Bałtyckiego. Przedstawiono projektowe inwestycje związane z transportem i magazynowaniem ropy naftowej oraz paliw. Wśród uczestników spotkania byli m.in. wiceminister gospodarki Joanna Strzelec-Łobodzińska, prezes Wyższego Urzędu Górniczego Piotr Litwa oraz rektor Akademii Górniczo-Hutniczej prof. Antoni Tajduś.

24.03. Rada Ministrów, na wniosek ministra środowiska, nadała Państwowemu Instytutowi Geologicznemu status państwowego instytutu badawczego. Status taki mogą otrzymać jednostki, które oprócz typowych dla swej dziedziny prac naukowych, badawczych i rozwojowych wykonują również zadania o szczególnym znaczeniu dla planowania i realizacji polityki państwa, niezbędne m.in. do zapewnienia bezpieczeństwa publicznego, obronności i bezpieczeństwa kraju, ochrony dziedzictwa narodowego, rozwijania edukacji i kultury oraz czuwania nad odpowiedzialnością jakością życia obywateli. Jak dotąd status państwowego instytutu badawczego uzyskało tylko osiem spośród prawie dwustu resortowych instytutów i ośrodków badawczo-rozwojowych. Centrum Informacyjne Rządu podkreśliło w swym komunikacie, że przepisy tego rozporządzenia umożliwią PIG skuteczniejsze wspieranie strategicznych celów państwa dotyczących bezpieczeństwa energetycznego (w tym magazynowania węglowodorów w strukturach geologicznych) i środowiskowego (w tym geozagrożeń i ochrony klimatu). Przyczynią się również do zwiększenia innowacyjności badań i usług dotyczących geologii. Wzmocnią samorząd terytorialny w wykonywaniu zadań związanych z geologią i gospodarką surowcową, a także będą sprzyjać rozwojowi geoturystyki.

24.02. Na Wydziale Nauk Geograficznych i Geologicznych Uniwersytetu Adama Mickiewicza w Poznaniu odbyło się seminarium z okazji zakończenia IV Międzynarodowego Roku Polarnego 2007–2009. IV Międzynarodowy Rok Polarny (*International Polar Year* — IPY) to program naukowy dotyczący Arktyki i Antarktyki. Jego organizatorami były *The International Council for Science (ICSU)* i *The World Meteorological Organization (WMO)*. Ostatni IPY objął dwa cykle roczne od marca 2007 r. do marca 2009 r. W tym czasie naukowcy z 60 krajów z całego świata realizowali ponad 200 projektów badawczych. Prowadzili również działania z zakresu popularyzacji wiedzy i edukacji. Przede wszystkim odbyli serię wypraw naukowo-badawczych, podczas których zbierali informacje na temat regionów polarnych. Pierwszy IPY odbył się w roku 1882, drugi w 1932. W latach 1957–1958 odbył się zaś Międzynarodowy Rok Geofizyczny, zainspirowany ideą IPY.

24.02. Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju, spotkał się z kierownictwem Państwowej Agencji Atomistyki. Dyskusja podczas spotkania, które związane było z powołaniem nowego prezesa PAA, dotyczyła zadań realizowanych przez Państwową Agencję Atomistyki.

26.02. W Państwowym Instytucie Geologicznym w Warszawie gościł główny geolog kraju, podsekretarz stanu

w Ministerstwie Środowiska Henryk Jacek Jezierski. Uczestniczył w uroczystości związanej z nadaniem Państwowemu Instytutowi Geologicznemu statusu państwowego instytutu badawczego. Na spotkaniu z dyrekcją instytutu i pracownikami minister Jezierski gratulował sukcesu wieńczącego wieloletnie starania PIG o ten status.

26.02. Prezydent RP Lech Kaczyński wręczył nominacje profesorskie prawie 130 nauczycielom akademickim i pracownikom nauki. W dziedzinie nauk o Ziemi nominacje otrzymali: Grzegorz Malina — Wydział Inżynierii Środowiska Politechniki Częstochowskiej, Jerzy Jan Małecki — Wydział Geologii Uniwersytetu Warszawskiego, Jacek Matyszkiewicz — Wydział Geologii, Geofizyki i Ochrony Środowiska Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie, Piotr Krzysztof Migoń — Wydział Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego, Zbigniew Bogdan Sawłowicz — Instytut Nauk Geologicznych Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, Daniela Wanda Szymańska — Instytut Geografii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu.

26.02. Prof. dr hab. inż. Józef Dubiński, naczelny dyrektor Głównego Instytutu Górniczego w Katowicach, został uhonorowany podczas Forum Gospodarczego Śląsk 2009 tytułem *Filar Gospodarki Śląskiej*.

27.02. W Centrum Partnerstwa Społecznego *Dialog* w Warszawie odbyło się posiedzenie Zespołu ds. Bezpieczeństwa Społecznego Górników, w którym uczestniczyli Henryk Jacek Jezierski — podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju oraz Ewa Zalewska — dyrektor Departamentu Geologii i Koncesji Geologicznych MŚ i Kinga Wojtczak — jej zastępca. Obrady zespołu dotyczyły projektu ustawy *Prawo geologiczne i górnicze*, aktualnej sytuacji ekonomicznej i finansowej spółek węglowych, a także planów działań tych spółek w obliczu kryzysu gospodarczego w Polsce i na świecie oraz aktualnego stanu prac nad utworzeniem Grupy Węglowo-Koksowej.

2.03. W Bukowni Tatrzańskiej odbyło się spotkanie głównego geologa kraju, podsekretarza stanu w Ministerstwie Środowiska, Henryka Jacka Jezierskiego z Zarządem Bukowiańskiego Towarzystwa Geotermalnego Sp. z o. o., które jest właścicielem obiektu Terma Bukowina Tatrzańska. Ponadto w spotkaniu uczestniczył dr Lesław Skrzypczyk, zastępca dyrektora Państwowego Instytutu Geologicznego — dyrektor ds. Państwowej Służby Hydrogeologicznej oraz dr inż. Józef Chowaniec, dyrektor Oddziału Karpackiego PIG — kierownik Pracowni Regionalnej Państwowej Służby Hydrogeologicznej. Tematem rozmów były problemy z realizowaniem inwestycji, których celem jest wykorzystanie ciepła wód geotermalnych.

03.03. W Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie odbyło się posiedzenie Komitetu Organizacyjnego Kongresu Międzynarodowej Asocjacji Hydrogeologów IAH, który odbędzie się we wrześniu 2010 r. w Krakowie. W spotkaniu uczestniczył Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju. Tematem rozmów były przygotowania do realizacji spo-

tkania oraz propozycje promowania kongresu i polskiej hydrogeologii.

6.03. W Bełchatowie odbyło się posiedzenie Podkomisji stałej ds. energetyki Komisji Gospodarki z udziałem prof. Jerzego Buzka, posła do Parlamentu Europejskiego oraz dr. Henryka Jacka Jezierskiego, podsekretarza stanu w MŚ, głównego geologa kraju. Podczas seminarium uczestnicy zapoznali się m.in. z projektami czystych technologii węglowych. Potencjalne możliwości składowania CO₂ w strukturach geologicznych w Polsce, z uwzględnieniem potrzeb przyszłej instalacji demonstracyjnej CCS w PGE Elektrowni Bełchatów SA, przedstawił w prezentacji dyrektor Państwowego Instytutu Geologicznego, doc. dr hab. Jerzy Nawrocki.

Nowatorskie technologie CCS mogą w przyszłości przyczynić się do znacznego zmniejszenia emisji CO₂ do powietrza, co będzie miało wpływ na poprawę jakości środowiska.

9.03. Główny Instytut Górnictwa został wyróżniony Dyplomem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za projekt pod nazwą *Laserowy system kontroli parametrów geometrii rury szybowej i zbrojenia szybowego*. Dyplom wręczony został podczas XVI Giełdy Polskich Wynalazków, która odbyła się w dniach 9–15 marca 2009 r. w Muzeum Techniki NOT w Warszawie. Urządzenie opracowane w GIG umożliwia dokładne wytyczanie bezwzględnie pionu optycznego wraz z ciągłą kontrolą jego stabilności. System pomiarowy prowadzi automatycznie pomiary cyfrowe w odniesieniu do pionu laserowego w trakcie ciągłej jazdy naczynia wyciągowego i uzyskuje wyższe od wymaganych dokładności pomiaru. Jest w znacznym stopniu odporny na wpływ drobin wody i turbulencji powietrza. W projekcie wyeliminowano prace przygotowawcze, związane z opuszczaniem i kontrolą pionów mechanicznych, ograniczono liczbę osób prowadzących pomiary i istotnie skrócono ich czas.

11.03. W ceremonii otwarcia 16. edycji Międzynarodowych Targów Bursztynu, Bizuterii i Kamieni Jubilerskich AMBERIF 2009 wziął udział Henryk Jacek Jezierski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Środowiska, główny geolog kraju. Wydarzenie odbyło się na terenie Międzynarodowych Targów Gdańskich. Uczestnikami spotkania byli także Bogdan Borusewicz — marszałek Senatu RP oraz Michał Owczarczak — wicewojewoda pomorski. Po ceremonii minister Jezierski spotkał się z przedstawicielami środowiska bursztynników. Uczestniczyli w nim także Regina Kramarska — dyrektor ds. Geologii Morza Państwowego Instytutu Geologicznego oraz Kajetan Lipiński — główny geolog w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Pomorskiego. Dyskusja dotyczyła możliwości legalnego pozyskiwania bursztynu z polskich złóż. Minister szczególnie zachęcał do inwestowania w potencjalne złoża bursztynu, płytko zalegającego na terenie Lubelszczyzny.

11–14.03. W Gdańsku odbyły się 16. Międzynarodowe Targi Bursztynu, Bizuterii i Kamieni Jubilerskich AMBERIF organizowane przez Międzynarodowe Targi Gdańskie SA. Wśród licznych imprez towarzyszących targom odbyło się seminarium *O zabytkach, inkluzjach organicznych i właściwościach o Bursztynie Bałtyckim*, przygotowane przez Międzynarodowe Stowarzyszenie Bursztynników we współpracy z Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk w Warszawie.

12.03. W Muzeum Ziemi Polskiej Akademii Nauk w Warszawie otwarto wystawę zatytułowaną *Nasze Fascynacje 2009*, prezentującą wybrane prace nadesłane w konkursie na Fotografę Roku 2009 Okręgu Mazowieckiego Związku Polskich Fotografów Przyrody. Podczas otwarcia ogłoszone zostały wyniki konkursu. Wystawa czynna jest do 30 kwietnia br.

12.03. Tytuł Bursztynnika Roku 2008 otrzymała dr Regina Kramarska z Państwowego Instytutu Geologicznego. Kapituła podkreśliła, iż Regina Kramarska to doświadczony geolog oraz specjalista w dziedzinie złóż i nagromadzeń bursztynu w Polsce i krajach sąsiadujących. Ponadto jest ona współautorem kompleksowego opracowania z 2008 r., które powstało dla Ministerstwa Środowiska, o perspektywach wykorzystania polskich zasobów bursztynu pt. *Prognozy zasobowe bursztynu w Polsce*. Opracowanie stało się podstawą zwołanej w styczniu przez podsekretarza stanu, głównego geologa kraju, dr. Henryka Jacka Jezierskiego w siedzibie Ministerstwa Środowiska wspólnej narady praktyków gospodarki bursztynem i badaczy złóż w celu określenia sposobów uniezależnienia się w przyszłości od dostaw surowca z Federacji Rosyjskiej i Ukrainy. Uroczystość wręczenia statuetki odbyła się w Gdańsku podczas Międzynarodowych Targów AMBERIF 2009.

13.03. Ministerstwo Środowiska — instytucja pośrednicząca w programie operacyjnym *Infrastruktura i Środowisko* — ogłosiło nabór wniosków w trybie konkursowym o dofinansowanie z Funduszu Spójności Projektów w ramach: Priorytetu I — Gospodarka wodno-ściekowa, działanie 1.1 — Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach powyżej 15 tys. RLM (konkurs nr 5/POIiŚ/1.1/04/2009 — środki przeznaczone na dofinansowanie wynoszą 200 mln euro); Priorytetu II — Gospodarka odpadami i ochrona powierzchni Ziemi, działanie 2.1 — Kompleksowe przedsięwzięcia z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi ze szczególnym uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych (konkurs nr 3/POIiŚ/2.1/04/2009 — 100 mln euro), działanie 2.2 — Przywracanie terenom zdegradowanym wartości przyrodniczych i ochrona brzegów morskich (konkurs nr 4/POIiŚ/2.2/04/2009 — 50 mln euro). Szczegółowe informacje dotyczące naboru wniosków, w tym regulamin, dostępne są na stronie internetowej: www.mos.gov.pl w zakładce Infrastruktura i Środowisko.